

видатних подій історії Польщі, значна частина видатних історичних особистостей походять з теренів України, Білорусі, Литви і т.д. ? Аналіз цього, перемежований з власними враженнями від поїздок до Кам'янець Подільського, Кременця, Бару, Хмільника, Бердичева, Новгородка (у Білорусі), від проживання у Білій Церкві і Литві, наводиться у доповіді.

2. Про що свідчить спорідненість матеріальної культури (архітектури міст, включаючи храми і цвинтарі), спільність назв міст і містечок (наприклад, Хмільник в Україні і численні Хмільники у Польщі, Рава Руська і Рава Мазовецька, Мінськ і Мінськ Мазовецький) сучасної Польщі і сучасних України і Білорусі? Лише про експансію і колонізацію Польщею українських земель і земель ВКЛ? Спроба відповіді на це – у доповіді.

3. Про що свідчить той факт, що мовний кордон в Україні (якщо відкинути всі випадкові чинники і відверто стати віч – на – віч з суттю речі) дуже наближається до русла Дніпра? Автор на суд слухача віддає свою версію, що спростовує давній стереотип про Полтавщину як малу батьківщину української літературної мови на користь Київщини, Поділля і Волині – і, звісно, східної Галичини.

4. Резюмуючи вищезгадане, можна дійти висновку, що той історично безперечний факт, який зазнав найбільших ідеологічних спотворень протягом вже двох з чимось століть, той факт, який був не вигідний ні російському царату, ні сталінсько-брежнєвському режиму, ні, на жаль, сучасній українській – пелюшківській, але з недитячою націоналістичною затятістю – демократії, той факт, що Україна є не лише колишнім уламком, але й нащадком, спадкоємницею великої східноєвропейської Атлантиди – Речі Посполитої, яка, незважаючи на всі свої історичні гріхи і нереалізовані можливості, разючі суперечності і брутальну соціальну і релігійну політику, незважаючи на свою анархічну демократію і сваволю можновладців, на те, що завжди може виникнути і виникає у слов'янських державах протягом століть, незважаючи на те, вигідно нам це визнавати, чи не вигідно, була великою європейською державою. Саме тому українці – не жебраки, що стукають до дверей європейської спільноти, а нація, що повертається до своєї земної домівки, і до того ж така, що не плює на своїх братів ані на Заході, ані на Сході... Саме тому українцям треба відкинути ряд стереотипів, зв'язаних з незнанням своєї історії, і досягнути складну і шорсткувату діалектику «свого» і «сусідського» у своїй культурній спадщині. Годі бути Іванами, що не знають своєї рідні!

Ковальчук В.Ю. – канд. пед. н.

(Дрогобич, ДДПУ)

МОДЕРНІЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ОСВІТИ ЯК ЩЕ ОДНЕ НАБЛИЖЕННЯ ДО ЄВРОПИ

Потреби в модернізації професійної та світоглядно-методологічної

підготовки сучасного вчителя зумовлені зміною динаміки і змістовних ліній сучасного історичного поступу. Серед об'єктивних передумов цього процесу в дисертації виокремлюються: 1) глобалізаційні зміни (глобалізація, становлення інформаційного суспільства, нова світова динаміка, тероризм і загроза світової війни, локальні конфлікти і потреба формування „громадянина світу”, полікультурного виховання тощо); 2) внутрішні зміни (становлення державності, демократичні і ринкові перетворення, зміна духовно-морального клімату, загострення соціальних проблем бідності, демографії, екології тощо). Серед суб'єктивних факторів розрізняються: а) зміна ідеологічної парадигми розвитку; б) зміна співвідношення раціонального та ірраціонального знання (науки і релігії); в) зміщення оновлення системи гуманітарного знання (філософія, політологія, соціологія); г) зміна загальнонаукової (природничої) картини світу. Всі ці зміни вимагають оновлення процесу підготовки вчителя. Модернізація педагогічної освіти здійснюється не лише в Україні, але й в усіх індустріально розвинених країнах світу.

Перехід від індустріального суспільства, заснованого на масовому конвеєрному продукуванні гранично стандартизованих продуктів, до інформаційного, орієнтованого не лише на інтелектуалізацію людської діяльності, але й на її небачену індивідуалізацію, вже виявив себе у більшій частині розвинених країн тим, що їх економіки спираються на знання і масове використання високих технологій.

Досліджуючи розвиток цих тенденцій, я вважаю, що вони створять групу нових вимог до системи освіти. Серед основних чинників, які здійснюють вплив на освіту, а відтак виступають передумовами модернізації світоглядно-методологічної та професійної підготовки майбутнього вчителя, можна відзначити наступні:

- а) формування нової етики і норм поведінки та діяльності в інформаційно-глобальному світі, зміцнення усвідомлення особистої відповідальності за можливість продовження буття на планеті, використання безпечних для здоров'я технологій;
- б) формування у молоді інноваційної орієнтації з врахуванням необхідності подолання потенційно небезпечного розриву між двома сучасними цивілізаціями – науково-технічною і суспільно-гуманістичною;
- в) поглиблене вивчення причин, засад і тенденцій сучасного цивілізаційного поступу, прав і обов'язків громадянина демократичної держави; засвоєння навичок співжиття в об'єднаному глобалізованому світі з ліквідованими бар'єрами для вільного руху капіталів і кваліфікованої робочої сили;
- г) загострення екологічної, демографічної, генетичної та інших глобальних криз, що загрожують не тільки прогресу людства, а й його існуванню;
- д) поглиблення розриву між успадкованими (генетичними) програмами

поведінки і вимогами життя в демократичних суспільствах;
є) формування відкритого світового ринку, де домінують ті країни, котрі перетворили освіту в національний пріоритет номер один;
ж) перехід до інформаційної стадії соціального розвитку з розвиненим демократичним устроєм, де формування в системі освіти автономних і розвинених особистостей стає нагальною необхідністю;
з) істотне заміщення рухомими зображеннями та звуками необхідних для традиційного текстового навчання каналів інформації, що виявляється у відсутності серед молоді прагнення до читання, оскільки це швидко її втомлює.

Розвиток глобального процесу інформатизації суспільства веде, як відомо, до формування не лише нового інформаційного середовища існування людей, але й нового, інформаційного стилю їх життя та професійної діяльності.

Саме у цьому контексті слід розглядати тенденції поглиблення і взаємозв'язку європейських систем освіти у різних країнах. Відповідну роль відіграє тут Болонський процес, що створює умови для суттєвого зростання мобільності студентів і викладачів. В ідеалі і ті й інші матимуть можливість чи не щосеместру змінювати університет і країну. Зрозуміло, що українцям до цього ще далеко, зважаючи на певні візові обмеження, існуючі сьогодні. Але слід пам'ятати й те, що наших спеціалістів у Європі чекають лише як дуже підготовлених спеціалістів, які придатні до роботи. Отже модернізація вітчизняної освіти повинна відбуватись по багатьом напрямкам, зважаючи на невідворотність євроінтеграції і для нашої спільноти.

*Кожем'якіна О.М. – канд. філос. н.
(Черкаси, ЧДТУ)*

ПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ В АСПЕКТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Сучасна політична ситуація в Україні, особливо останнім часом, відрізняється значною нестабільністю. Тому нинішній стан соціуму можна визначити як соціально незбалансований стан. Таку ситуацію називають "дисипативною", яка характеризується швидкими змінами в соціальній структурі, невірноваженими процесами політичного розвитку і ускладненнями порядку.

Україна знаходиться на етапі зміни, становлення, переходу. В категорії "перехід" можна виокремити два ключові моменти: наявність стану, який передує і є висхідним, базовим, та стан відносно кінцевий, що відображає певний результат, реалізацію мети. За Кримським С.Б., перехідний процес характеризується декількома суттєвими ознаками: